

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

МИСТЕЦЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

ОСНОВИ ПЕРСПЕКТИВИ

СИЛАБУС

I курс (2 сем.)

Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силлабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____ (Т.М. Стрітьєвич)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Розробник: кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Бабенко Л.В.

Ел. адреса: leobabenko@i.ua
Інша контактна інформація:

1. Опис дисципліни

Назва дисципліни:	Основи перспективи
Спеціальність:	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрації
Освітньо-професійна програма:	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрації
Рівень вищої освіти:	перший
Форма навчання:	денна
Курс:	I
Семестр:	2

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна (вибіркова)
Кількість кредитів	1,5
Блоків (модулів)	2
Загальна кількість годин	45
Тижневих годин для денної форми навчання:	1
Лекції	8 год.
Практичні, семінарські	год.
Лабораторні	18год.
Самостійна робота	19 год
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	назва, год.
Вид підсумкового контролю:	д.залік
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Рисунок, живопис, основи образотворчої грамати та історія образотворчого мистецтва

2.Анотація до курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи перспективи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Завдання вивчення дисципліни «Основи перспективи» є формування професійної здатності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва побудови перспективи плоских та об'ємних фігур, інтер'єрів, екстер'єрів, а також особистих та падаючих тіней на прикладах різних об'єктів тощо.

3.Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи перспективи» є побудова зображення предметів на картинній площині близьким до зорового сприйняття.

4. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність – розвиток критичного та наукового мислення студентів;

Загальні компетентності – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності – здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва. Здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову художнього твору. Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх у процесі створення художнього твору. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності; використовувати професійно профільовані знання в творчій діяльності, пов'язаній з проектуванням та створенням, здійснювати пошук, аналіз та інтерпретацію інформації, необхідної для виконання завдань професійної діяльності.

5.Результати навчання

Знання – усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосовування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу. Продемонструвати сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Уміння – вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності.

Комунікація – здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки.

Автономія і відповідальність – відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики. Свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.

6. Політика курсу

Загальні:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
- Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведенні у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань.
- Студенти мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.
- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті. На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Навчальні:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу. Тому для виконання вимог курсу студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковими для читання текстами. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.
- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для читання тексти, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.
- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.

- Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.

7. Зміст дисципліни.

Тиж.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання	Вага оцінки
Тиж. 1, 2	Побудова перспективи тіней при сонячному освітленні.	Лекція 4 год	Соловьев С.А. Перспектива: Учеб. пособие для учащихся худож.-граф. отд-ний пед. училищ. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с. Бабенко Л.В., Стрітьсевич Т.М., Фурсикова Т.В. Перспективне зображення тіней: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. – 12с.	Засвоєння правил і прийомів побудови тіней в інтер'єрі при сонячному освітленні.	
Тиж. 3	Побудова тіней в інтер'єрі кімнати при сонячному освітленні.	Лаб. 2 год	Макарова М.Н. Перспектива: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по худож.-граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. –191 с. Бабенко Л.В., Стрітьсевич Т.М., Фурсикова Т.В. Перспективне зображення тіней: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. – 12с.	Побудова тіней в композиції інтер'єру кімнати при сонячному освітленні. (6 год.).	1-5
Тиж. 4,5	Побудова тіней в відкритому просторі (пейзаж) при сонячному освітленні.	Лаб. 4 год	Соловьев С.А. Перспектива: Учеб. пособие для учащихся худож.-граф. отд-ний пед. училищ. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с. Бабенко Л.В., Стрітьсевич Т.М.,	Побудова тіней в композиції відкритого простору (пейзаж) при сонячному освітленні. (6 год.).	1-5

			Фурсикова Т.В. Перспективне зображення тіней: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. – 12с.		
Тиж. 6,7	Побудова перспективи відображень в плоскому дзеркалі.	Лекція 4 год	Макарова М.Н. Перспектива: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по худож.-граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. –191 с.	Засвоєння правил і прийомів побудови тіней в інтер'єрі при різних джерелах штучного освітлення.	
Тиж. 8	Побудова відображень в плоскому горизонтальному дзеркалі (воді).	Лаб. 2 год	Соловьев С.А. Перспектива: Учеб. пособие для учащихся худож.-граф. отд-ний пед. училищ. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с.	Побудова композиції відображень в плоскому горизонтальному дзеркалі (воді). (6 год.).	1-5
Тиж. 9	Побудова відображень в прямому вертикальному дзеркалі (композиція інтер'єру або пейзажу).	Лаб. 2 год	Макарова М.Н. Перспектива: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по худож.-граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. –191 с.	Побудова композиції відображень в прямому вертикальному дзеркалі в композиції інтер'єру або пейзажу. (6 год.).	1-5
Тиж. 10, 11	Побудова відображень в нахиленому дзеркалі (композиція інтер'єру або пейзажу).	Лаб. 4 год	Соловьев С.А. Перспектива: Учеб. пособие для учащихся худож.-граф. отд-ний пед. училищ. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с.	Побудова композиції відображень в нахиленому дзеркалі в композиції інтер'єру або пейзажу. (6 год.).	1-5
Тиж. 12, 13	Побудова відображень в плоских дзеркалах, розмічених під різними кутами до картинної і предметної площини.	Лаб. 4 год	Макарова М.Н. Перспектива: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по худож.-граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. –191 с.	Побудова композиції інтер'єру або пейзажу з дзеркальними поверхнями нахиленими під різними кутами до картинної і предметної площин. (8 год.).	1-5

8. Література для вивчення дисципліни.

Основна

Бабенко Л.В. Проекційний апарат та елементи картини. Зображення точки, прямої та площини в перспективі. Перспектива кутів: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2018. – 20с.

Бабенко Л.В. Перспективні масштаби. Побудова перспективи плоских та об'ємних фігур: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2018. – 24с.

Бабенко Л.В. Перспективне зображення будинків та міської вулиці: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2018. – 32с.

Бабенко Л.В., Стрітьєвич Т.М., Фурсикова Т.В. Перспективне зображення інтер'єрів: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. – 12с.

Бабенко Л.В., Стрітьєвич Т.М., Фурсикова Т.В. Перспективне зображення тіней: методичні рекомендації. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. – 12с.

Бабенко Л. В., Стрітьєвич Т. М., Фурсикова Т. В. Перспектива: навчальний посібник. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2020. – 163с.

Макарова М.Н. Перспектива: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по худож.-граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. –191 с.

Соловьев С.А. Перспектива: Учеб. пособие для учащихся худож.-граф. отд-ний пед. училищ. – М.: Просвещение, 1981. – 144 с.

Допоміжна

Барышников А.П. Перспектива. – М.: Искусство, 1955. – 198 с.

Непомнящий В.М., Смирнов Г.Б. Практическое применение правил перспективы в станковой картине. – М.: Просвещение, 1978. – 119 с.

Раушенбах Б.В. Системы перспективы в изобразительном искусстве. Общая теория перспективы. – М.: Наука, 1986. – 254 с.

Ратничин В.М. Перспектива. Издательское объединение – К.: Вища школа, 1997, - 136 с.

Соловьев С.А., Буланже Г.В., Шульга А.К. Черчение и перспектива. – М.: Высшая школа, 1988. –319 с.

Яблонский А.Г. Начертательная геометрия (перспектива). – М.: Просвещение, 1996. – 175 с.

Яблонский А.Г. Линейная перспектива на плоскости. – М.: Просвещение, 1966. –264 с.

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Поточний контроль знань здійснюється під час лабораторних занять, модульного контролю та заліку. Оцінювання якості теоретичних знань студентів та виконання ними практичної образотворчої роботи здійснюється

шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка виконання практичної образотворчої роботи студентів.

Оцінка «**відмінно**» (**A**) ставиться, коли:

Навчальна задача виконана повністю;

Вміло використані художні засоби для виразного вирішення теми та образу;

Виявлено грамотне застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

Виявлено грамотне володіння певною технікою та культурою роботи художнім матеріалом.

Оцінка «**добре**» (**B**) ставиться, коли:

Навчальна задача виконана повністю;

Окремі сторони художнього вирішення теми та образу недостатньо виражені;

В цілому виявлено грамотне застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

В цілому впевнене володіння певною технікою та культурою роботи художнім матеріалом.

Оцінка «**добре**» (**C**) ставиться, коли:

Навчальне завдання в основному виконано;

Окремі сторони художнього вирішення теми та образу недостатньо виражені;

В цілому виявлено достатнє застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

В цілому достатнє володіння певною технікою та культурою роботи художнім матеріалом.

Оцінка «**задовільно**» (**D**) ставиться, коли:

Основна навчальна задача виконана при допомозі викладача;

Художній образ та вирішення теми маловиразні;

Виявлено недостатнє застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

Недостатні навички роботи художніми матеріалами.

Оцінка «**задовільно**» (**E**) ставиться, коли:

Основна навчальна задача виконана при суттєвій допомозі викладача;

Художній образ та вирішення теми маловиразні;

Недостатнє застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

Недостатні навички роботи художніми матеріалами.

Оцінка «**не задовільно**» (**Fx**) ставиться, коли:

Допомога викладача не приводить до задовільного вирішення навчальної задачі;

Художній образ та вирішення теми маловиразні;

Недостатнє застосування теоретичних основ перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

Допомога викладача не приводить до достатньо грамотного володіння технікою роботи художніми матеріалами.

Оцінка «**не задовільно**» (**F**) ставиться, коли:

Основна навчальна задача не виконана;

Не застосовуються теоретичні основи перспективного зображення у побудові образотворчої композиції;

Навички володіння технікою роботи художніми матеріалами не засвоєні.

Оцінка теоретичних знань студентів.

Оцінка «**відмінно**» (**A**) ставиться, коли:

Дана повна, вичерпна відповідь;

В відповіді грамотно використані терміни і поняття образотворчого мистецтва;

Чітко прослідковується самостійність суджень, оцінка та вміння приводити художні приклади образотворчого мистецтва.

Мова образна та виразна.

Оцінка «**добре**» (**B**) ставиться, коли:

Відповідь вірна, але не повністю розкриті окремі моменти розглянутого питання;

В цілому впевнене володіння термінами і поняттями образотворчого мистецтва;

Художні приклади образотворчого мистецтва, їх аналіз та оцінка наводяться самостійно;

Мова достатньо виразна.

Оцінка «**добре**» (**C**) ставиться, коли:

Відповідь в цілому вірна, але не розкриті окремі моменти розглянутого питання;

Не завжди впевнене володіння термінами і поняттями образотворчого мистецтва;

Художні приклади образотворчого мистецтва, їх аналіз та оцінка наводяться за допомогою викладача;

Мова не достатньо виразна.

Оцінка «**задовільно**» (**D**) ставиться, коли:

У відповіді пропущені певні сторони питання, для розкриття яких необхідні допоміжні питання викладача;

Не впевнене володіння термінами і поняттями образотворчого мистецтва, недостатнє використання їх у відповіді;

Відповідь замикається на завчених прикладах, перенос знань на інші явища образотворчого мистецтва не здійснюється;

Відповідь маловиразна.

Оцінка «**задовільно**» (**E**) ставиться, коли:

У відповіді пропущена суттєва сторона питання, для розкриття якого необхідна допомога викладача;

Не точне розуміння сенсу та значення термінів і понять образотворчого мистецтва, недостатнє використання їх у відповіді;

Відповідь замикається на завчених прикладах, перенос знань на інші явища образотворчого мистецтва не здійснюється;

Відповідь маловиразна, мова бідна.

Оцінка «**не задовільно**» (**Fx**) ставиться, коли:

Розкриття теми неправильне, допоміжні питання викладача не призводять до задовільної відповіді;

Спотворене розуміння сенсу та значення термінів і понять образотворчого мистецтва, їх використання у відповіді не вірне;

Спотворюються приклади та явища образотворчого мистецтва;

Відповідь не впевнена, мова маловиразна та бідна.

Оцінка «**не задовільно**» (**F**) ставиться, коли:

Відсутнє розуміння питання, невміння охарактеризувати суттєві художні сторони образотворчого мистецтва;

Не розуміння сенсу та значення термінів і понять образотворчого мистецтва, їх використання у відповіді не вірне;

Спотворюються приклади та явища образотворчого мистецтва;

Відповідь не зв'язана, мова маловиразна та бідна.